

Eindhoven
21 augustus 2014

0-0-0-0-0-Persbericht-0-0-0-0-0

Zuidelijke Rekenkamer onderzoekt de provincie Limburg als ‘lerende organisatie’

De provincie Limburg heeft nog een weg te gaan als lerende organisatie. Dat is de conclusie van de Zuidelijke Rekenkamer naar aanleiding van een onderzoek dat zij op verzoek van Provinciale Staten (PS) heeft uitgevoerd.

Op verzoek van PS heeft de Zuidelijke Rekenkamer in de periode november 2013 - april 2014 onderzoek gedaan naar de provincie Limburg als lerende organisatie. De rekenkamer heeft allereerst vijf door PS geselecteerde projecten bestudeerd en de leerpunten die de provinciale organisatie daaruit zelf heeft getrokken beschreven, aangevuld met haar eigen opmerkingen. Vervolgens heeft de rekenkamer het onderzoek toegespitst op de vraag in hoeverre er binnen de provincie Limburg sprake is van een lerende organisatie en op welke wijze hieraan vorm en inhoud wordt gegeven. Deze vraag heeft de rekenkamer beantwoord op basis van de resultaten van dossierstudies, inzichten in toonaangevende literatuur op het gebied van lerende (overheids)organisaties en rondetafelgesprekken die zij heeft gevoerd met vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten (GS), ambtelijke leiding en ambtelijke organisatie.

De rekenkamer constateerde dat de leerpunten, zoals door de provinciale organisatie geformuleerd naar aanleiding van de onderzochte projecten, alleen betrekking hebben op het project zelf. Er wordt nauwelijks een relatie gelegd met andere projecten en provinciale programma's. Ook in algemene zin constateert de rekenkamer dat binnen de provinciale organisatie nog weinig inspanningen worden verricht om leerpunten te formuleren buiten de reguliere activiteiten en programma's.

Uit de rondetafelgesprekken met vertegenwoordigers van bestuur, ambtelijke leiding en ambtelijke organisatie komt als rode draad naar voren dat de gesprekspartners veiligheid als een belangrijke, zo niet de belangrijkste, voorwaarde beschouwen om een lerende organisatie te kunnen zijn. De rekenkamer concludeert op basis van de gesprekken dat daarvan organisatiebreed nog niet altijd sprake is.

De gesprekspartners zijn overigens van mening dat met het in 2012 in gang gezette traject 'Toekomstvast Limburg' de lijnen zijn uitgezet om meer toe te groeien naar een lerende organisatie. Ook geven zij aan dat inmiddels meer nadruk wordt gelegd op principes, zoals: meer tijd vrij maken voor reflectie, meer samenwerking zoeken tussen strategie en beleid en het leggen van dwarsverbanden. Met het programma 'Leren en Ontwikkelen' wordt getracht om deze principes ook in de houding van de medewerkers te laten doordringen.

Alles overziend constateert de rekenkamer echter dat, ondanks de ingeslagen weg naar een meer lerende organisatie, het 'lastige' gesprek¹ dat volgens haar nodig is om echt te kunnen leren, binnen de provincie nog onvoldoende plaatsvindt.

Op basis van haar onderzoek beveelt de rekenkamer onder meer aan om bij de evaluatie van projecten en programma's systematisch aandacht te besteden aan de lessen die hieruit getrokken kunnen worden voor het provinciaal beleid, ook buiten de scope van het onderzochte project of programma. Daarnaast vindt de rekenkamer het belangrijk om bij de start van provinciale programma's in ieder geval aan te geven op welke wijze lessen zijn getrokken uit eerdere ervaringen ook buiten het blikveld van het programma in kwestie en daarbij zoveel mogelijk netwerkpartners te betrekken en (op den duur) andere relevante kennis en ervaringen uit de samenleving. Ook moeten volgens de rekenkamer GS en ambtelijke organisatie consequent (blijven) werken aan het creëren en in stand houden van een cultuur, waarin het leveren van kritiek en het erkennen van fouten in de richting van collega's, ambtelijk leidinggevend en bestuurders laagdrempelig is. De rekenkamer beveelt aan dat GS een vorm vinden om zich met regelmaat te verantwoorden over de wijze waarop de provincie zich een lerende organisatie betoont en welke stappen zij daartoe hebben gezet en nog gaan zetten.

Hoewel zij op onderdelen afdingen op het onderzoek, geven GS in hun reactie aan dat naar hun mening het rapport en de aanbevelingen van waarde zijn omdat het hun de spiegel voorhoudt en laat zien dat de provinciale organisatie, ondanks de gerichte activiteiten die volgens GS op dit onderdeel worden ondernomen, hierin moet blijven investeren.

De rekenkamer heeft het rapport *De provincie Limburg als lerende organisatie* op 1 juli 2014 vastgesteld en op 21 augustus 2014 aangeboden aan PS. Als bijlage bij het rapport heeft de rekenkamer een verslag gepubliceerd van een uitgebreid gesprek dat zij voerde met professor Mark van Twist over een hedendaagse kijk op de lerende overheid.

0-0-0-0-0- Einde persbericht -0-0-0-0-0

Voor meer informatie:

Zuidelijke Rekenkamer, drs. P.W.M. de Kroon, directeur-secretaris, T. 040 232 93 38 / 06 1830 3489
www.zuidelijkerekenkamer.nl

¹ Zie voor een nadere uitwerking hiervan onder andere Commissie maatschappelijk verantwoord bestuur en toezicht in de semipolitieke sector: *Een lastig gesprek*. September 2013.